

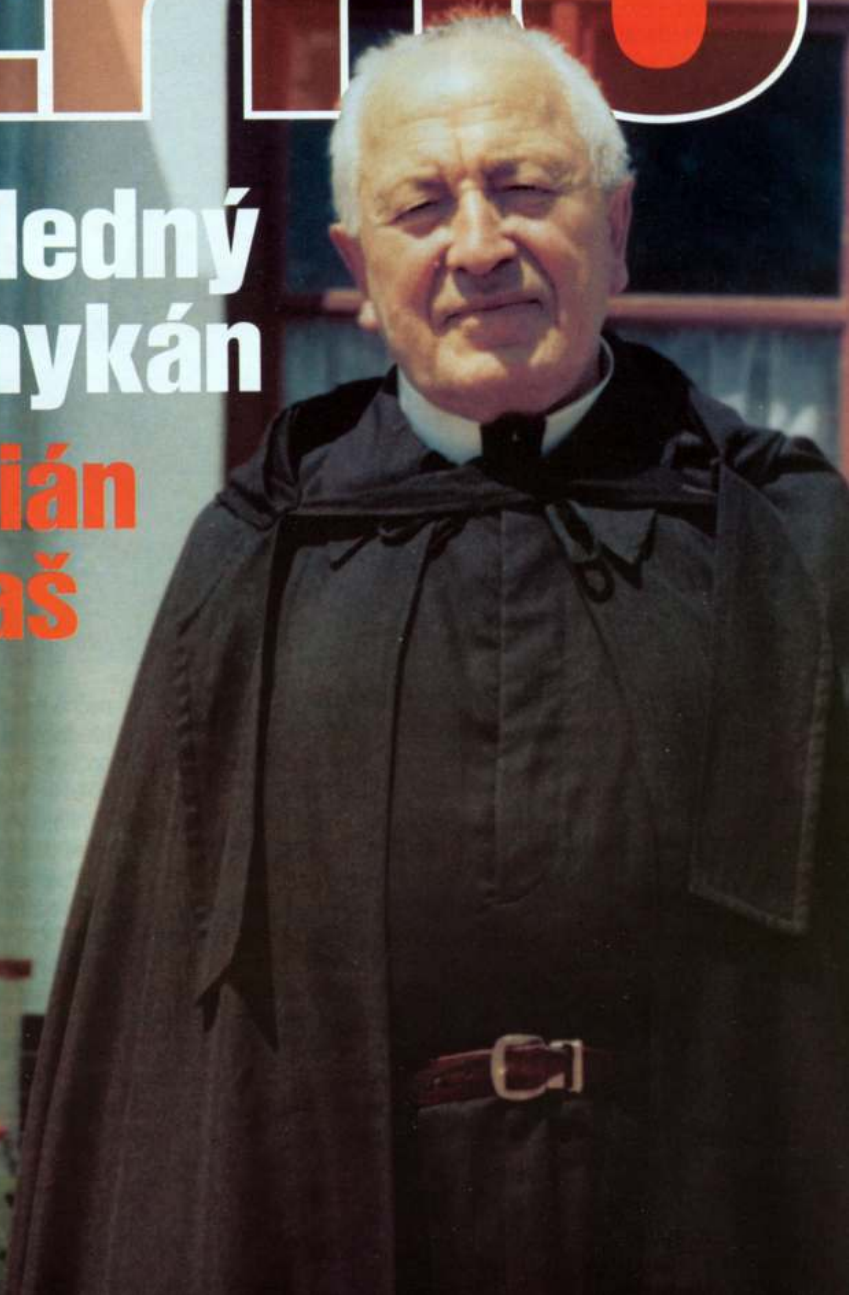
Kresťanský týždenník pre mladých duchom

číslo 12 | 26. marec 2006 | ročník XVII. | cena 10 Sk

zrno

**Posledný
mohykán**

**Marián
Potaš**

Syn teológa a učiteľky...

Nedávno na mňa zapôsobila ako blesk z jasného neba táto správa z rakúskeho rozhlasu Ö1 (vysielaná 11. marca 2006 o 15.00): „Vo väznici v Haagu zomrel náhle za neobjasnených okolností bývalý srbský prezident Slobodan Milošević. Milošević sa narodil v roku... ako syn teológa a učiteľky...“ Všetko ostatné, čo bolo v súvislosti s jeho úmrtím povedané, šlo už mimo mňa. „Syn teológa a učiteľky...“

Netreba sa rozpisovať o tom, čo všetko mal tento človek, vojnový zločinec, na svedomí. Je tomu iba pár rokov, čo pred očami celého sveta stál na čele vlády a rozdával rozkazy brutálneho vyhladzovania inej než srbskej populácie. Zábery hromadných hrobov tisícov a tisícov tajne popravených v období tzv. juhoslovanskej vojny preleteli médiami všade na svete. Každý z dnešnej generácie, či chcel alebo nechcel, bol skôr alebo neskôr konfrontovaný s tým, aké hrôzy sa na Balkánskom poloostrove len nedávno odohrali. Iste, nebolo by na mieste a objektívne, zvalovať tieto zločiny len na jednu osobu. Akýkoľvek tyran v dejinách ľudstva, či už to bol Hitler alebo Stalin v dvadsiatom storočí, alebo iní, ktorí ich predišli v minulých sto-

ročiach, či ktorí ich nasledujú dnes, by sa neboli stali tyranmi bez podpory mašinérie skorumpovaných, podlízavých pomáhačov a iných bezcharakterných ľudí. Žiaľ, každá doba má svoje obete, pretože v každej dobe existujú ľudia, ktorí namiesto toho, aby sa naučili ovládať sami seba, sa rozhodli ovládať radšej iných. Je totiž jednoduchšie diktovať svedomie iným, než učiť sa počúvať a rešpektovať svedomie vlastné.

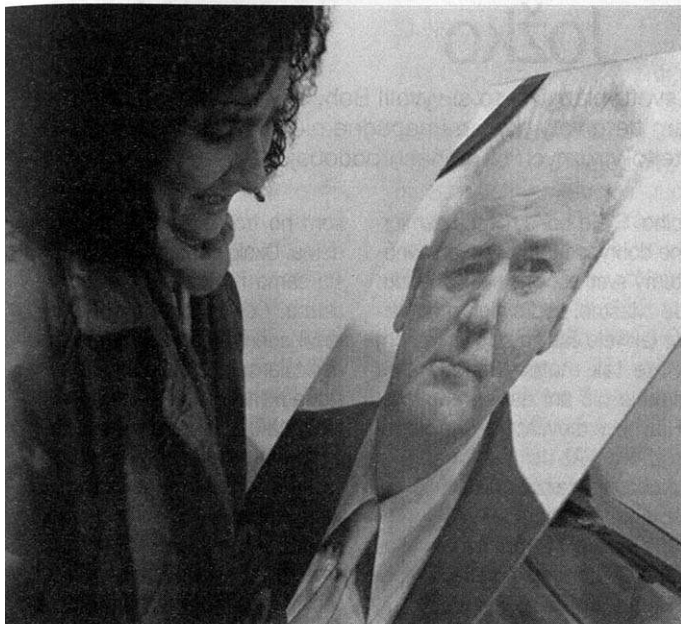
BOH HLADÍ NA SRDCE

Neprislucho nám teraz posudzovať život žiadneho tyrana, ani Slobodana Miloševića. Súd nad každým človekom vyriekne raz Boh. Božie cesty a myšlienky sú iné, než sú cesty ľudské, hovorí Biblia (Iz 55, 8). Boh nehladí na človeka, ale na jeho srdce. (1 Sam 16, 7) A cirkev k tomu právom dodáva, že o žiadnom človekovi nikdy neprehlásila, že je zatratelný, lebo len Boh vidí do vnútra každého jedného, len on, tak ako nikto iný, pozná všetko pozadie a okolnosti, prečo človek koná tak, ako koná, a len Boh dokáže spravodlivo posúdiť, do akej miery sú skutky každého z nás výsledkom našich neslobôd, závislostí, zranení z detstva a všetkých tých spletitých vplyvov životných okolností...

Informácia o rodičoch tohto politika ma však donútila k zamysleniu sa a chtiac či nechtiac som musel znovu dať za pravdu slovám Písma. Starý Zákon je

plný vojnových konfliktov, plný rozbrojov, násila a napätia a človek, ktorý nie je vopred informovaný a nepozná podstatu a úmysel Písma, sa môže mnohokrát právom pohoršiť a ešte väčšmi zapochybovať o existencii Boha. Písmo však nie je kniha ani historická, ani vedecká, ani len čisto mravoučná. Písmo je v prvom rade kniha kníh preto, lebo prostredníctvom všetkých tých životných udalostí poukazuje na to, čo je podstatou zla vo svete, a zároveň, čo je podstatou dobra. Od samého začiatku až po jeho koniec sa akoby červena niť neustále ťahá myšlienka Boha Stvoriteľa. Všetko, čo Boh stvoril, bolo dobré (Gen 1, 31), hovorí Písmo, lenže zlo, ktoré človeka ovládlo, zdeformovalo pôvodný Boží úmysel. A tak vstupuje Boh v osobu Ježiša Krista znovu do dejín ľudstva ako Vykupiteľ, aby bol jeho prvotný zámer znovuobnovený. Človek je súčasťou tohto stvoriteľsko-vykupiteľského procesu, i keď si to mnohokrát neuvedomuje. Na

„Keď pozorujem ľudí okolo seba, ktorí majú deti a chcú im zabezpečiť čo najlepšie oblečenie, jedlo, vzdelanie, pokiaľ možno i zahraničné, tak sa často pýtam sám seba, či len toto všetko je naozaj potrebné k tomu, aby z tejto mladej generácie vyrástla i duchovne silná, charakterná a statočná populácia...“ Peter Žaloudek

jednej strane prijíma to, čo mu bolo darované, no vzápätí namiesto toho, aby ten dar rozmonožil, tak ho často radšej deformuje, ničí. A tak sme svedkami toho, ako neustále povstáva, no vzápätí znovu padá pod ťarchou svojich slabostí.

DÁVIDOV PRÍKLAD

Klasickým príkladom takéhoto človeka, v určitom zmysle predobraz nás všetkých, je postava kráľa Dávida v Starom zákone. Tento skromný a bohabojný človek bol pomazaný za kráľa židovského národa. Stal sa symbolom Božej veľkosti, ktorá postavu obyčajného pastiera povýšila na kráľovskú hodnosť. Stal sa symbolom Božej moci, keď ako neskúsený a neozbrojený mladík porazil slávneho generála Goliáša pomocou detskej gumipušky. Keď sa stal kráľom, patrilo mu všet-

ko. On však hriechne zatúžil po žene, ktorá už mala svojho manžela, a táto hriechna túžba ho ovládla natoľko, že snoval intrigy, pri ktorých jej manžel prišiel o život. A takto, klamúc sám seba a svoje vlastné svedomie, ospravedlnil svoj skutok, keď sa tej ženy zmocnil. Hriechna túžba ho zaslepila natoľko, že už nedokázal rozoznať medzi dobrom a zlom a stal sa obyčajným zločincom...

Bolo by však z mojej strany nefér, keby som teraz takto ukončil jeho prípad: Dávid sa stal totiž neskôr i symbolom pokory a hľbokej zbožnosti a úcty k Bohu. Svoj hrozný čin ofutoval, konal zaň pokánie, a stal sa tak príkladom hodným nasledovania. Právom si zaslúži, aby bol, ani nie tak v zmysle toho, že bol kráľom židovského národa, ako skôr v zmysle rešpektovania Božích príkazov, v zmysle duchovnej ob-

rody a plnenia Božej vôle postavený ako vzor všetkým tým, ktorí denne padajú pod ťarchou svojich slabostí...

DYNAMICKÁ CESTA

Slobodan Milošević mal podľa všetkého tie najlepšie predpoklady k tomu, aby sa stal vynikajúcim človekom. Jeho otcom bol teológ, matkou učiteľka. Dve vznešené a duchaplné povolania. Možno od nich dostal skvelú výchovu, ktorá ho predurčila k tomu, aby sa stal vynikajúcim rečníkom, politikom, vodcom národa. Jeho tvár v sebe zrkadliła jemnosť až duchovnosť, pôsobil veľmi decentne a slušne. Ale bola tá výchova skutočne taká dobrá, aby ho spravila i čestným, spravodlivým, ľudomilným a bohabojným politikom? Ako je možné, že po tejto stránke zlyhal? Veď mal predsa k tomu tie najlepšie predpoklady?

To, že má človek dobré vzdelanie, dobrý pôvod, povolanie, nech už je akékoľvek, len samotný fakt, že niekto nosí kňazskú, rehoľnú alebo akúkoľvek inú uniformu začleňujúcu ho k takému či onakému spoločenstvu, ešte nie je žiadnym preukazom, vstupenkou či istotou, že ide aj o dobrého človeka...

Dobry človek, to nie je vysnená meta, konečný cieľ, či niečo, čo je stabilné a uzavreté. To je cesta, dynamický a neustály proces, každodenná výzva, každodenný boj a hlavne každodenné nanovozačnanie...

PETER ŽALOUDEK ■